

Koningsdagonderzoek 2013

Publicatiedatum: 26-04-2013

Over dit onderzoek

Aan dit online onderzoek, gehouden van 23 t/m 26 april 2013, deden 2300 jongeren mee (onder wie 828 middelbare scholieren). De uitslag is gecorrigeerd op leeftijd, geslacht en spreiding over het land. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Eva van Mossevelde: eva.van.mossevelde@eenvandaag.nl.

Over het 1V Jongerenpanel

Het 1V Jongerenpanel, onderdeel van EenVandaag, bestaat uit ruim 8000 jongeren van 12 t/m 24 jaar. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De resultaten zijn na weging representatief voor drie variabelen, namelijk leeftijd, geslacht en spreiding over het land.

1. Samenvatting

JONGEREN VEEL VERTROUWEN IN KONING WILLEM-ALEXANDER

Acht op de tien jongeren (81%) hebben vertrouwen in Willem-Alexander als koning. Ze verwachten dat hij het even goed gaat doen als koningin Beatrix, die van hen een 8,1 krijgt voor de manier waarop ze haar koningschap heeft ingevuld.

Jongeren karakteriseren Willem-Alexander als sympathiek, begaan met de mensen in het land en professioneel.

Leve het koningshuis

Een derde (35%) is van plan de troonswisseling op tv te kijken. Hoe bijzonder ook, ze denken niet dat dit de laatste zal zijn: 71 procent denkt dat prinses Amalia koningin wordt, slechts 22 procent verwacht dat de monarchie tegen die tijd niet meer bestaat. Driekwart (73%) vindt dan ook dat Nederland een monarchie moet blijven. De meerderheid (56%) hoopt dat de koning zijn politieke rol de komende jaren behoudt; 37 procent is juist voorstander van een ceremonieel koningschap.

Salaris koning te hoog

De meeste jongeren vinden het toekomstige salaris van Willem-Alexander te hoog. Slechts 14 procent vindt het terecht dat hij als koning, net als Beatrix nu, 825.000 euro gaat verdienen. De meerderheid (79%) is van mening dat er wel wat van af kan; een derde (35%) vindt zelfs dat zijn salaris niet de Balkenendenorm van ongeveer 150.000 euro mag overschrijden.

Koningshuis op school

De helft (52%) van de jongeren geeft aan dat op school geen aandacht is besteed aan de troonswisseling; bij 45 procent is het wel ter sprake gekomen. Hun kennis over het koningshuis is niet feilloos. Dat koningin Beatrix, prins Willem-Alexander en prinses Máxima stemrecht hebben maar daar geen gebruik van maken, weet slechts 40 procent. Wel weet driekwart (73%) dat de koning(in) het staatshoofd is.

2. Onderzoeksuitslag

Wat ga jij doen op Koninginnedag en/of Koninginnenacht?

Je kunt meerdere antwoorden geven.

Op tv of grote schermen naar de inhuldiging kijken	35%
Naar een (Koninginnedag)feest	31%
Rondlopen op de vrijmarkt	27%
In Amsterdam naar activiteiten rond de inhuldiging kijken	5%
Iets verkopen op de vrijmarkt	4%
Anders	16%
Ik weet het nog niet	14%
Niks dat met Koninginnedag/-nacht te maken heeft	14%

Op 30 april is er een uitgebreid programma rond de inhuldiging. Hieronder staan de onderdelen van het programma.

Naar welke onderdelen van de inhuldiging ga jij kijken? Bijvoorbeeld op tv, op een groot scherm of in Amsterdam. Je kunt meerdere antwoorden geven.

Inhuldiging van koning Willem-Alexander in de Nieuwe Kerk	45%
Abdicatie van koningin Beatrix in het Paleis op de Dam	39%
Toespraak van Willem-Alexander, Máxima en Beatrix	35%
Koningsvaart van het koninklijk echtpaar op het IJ	19%
Het Koningslied vanuit Ahoy Rotterdam	16%
Ik ga naar geen enkel onderdeel van de inhuldiging kijken	20%
Weet niet / geen mening	29%

Gevraagd aan middelbare scholieren:

Is er bij jou op school aandacht voor de inhuldiging?

Ja, er is les over gegeven	2%
Ja, het is wel eens ter sprake gekomen in de les	45%
Nee	52%
Weet niet / geen mening	1%

Koninginnedag gaat vanaf volgend jaar Koningsdag heten.

Als jij het voor het zeggen had, zou het dan Koninginnedag blijven of Koningsdag worden?

Dan blijft het Koninginnedag	40%
Dan wordt het Koningsdag	48%
Geen mening	12%

Voordat we afscheid nemen van de koningin, hebben wij een paar kennisvragen voor je. We vragen je deze niet te googlen, we zijn gewoon benieuwd hoeveel jullie weten over ons koningshuis!

Hebben koningin Beatrix, prins Willem-Alexander en prinses Máxima stemrecht?

Ja, en zij stemmen ook	26%
Ja, maar zij stemmen niet	40%
Nee	21%
Weet ik niet	13%

Wie is er verantwoordelijk voor uitspraken en gedrag van de koning(in)?

Koning(in) is altijd zelf verantwoordelijk	18%
Minister-president is altijd verantwoordelijk voor de koning(in)	52%
Minister-president bij openbare gelegenheden, koning(in) bij privé-gelegenheden	24%
Weet ik niet	6%

Wie is het staatshoofd van Nederland?

Koningin Beatrix	73%
Minister-president Rutte	18%
Zowel Beatrix als Rutte	6%
Weet ik niet	3%

We gaan je nu een paar vragen stellen over je vertrouwen in Willem-Alexander en Máxima, en je beoordeling van het koningschap van Beatrix.

Hoe goed vind jij dat Beatrix het gedaan heeft als koningin?

Heel goed	55%
Redelijk goed	36%
Niet zo goed	2%
Helemaal niet goed	1%
Weet niet / geen mening	6%

Als je koningin Beatrix een rapportcijfer mag geven voor de manier waarop ze haar koningschap heeft ingevuld, welk cijfer zou dat dan zijn?

Je mag één cijfer achter de komma geven.

8,1

Denk jij dat Willem-Alexander het beter of slechter zal doen dan Beatrix als staatshoofd, of hetzelfde?

Beter	16%
Hetzelfde	58%
Slechter	16%
Weet niet / geen mening	10%

Hoeveel vertrouwen heb je in Willem-Alexander als koning?

Heel veel vertrouwen	20%
Redelijk veel vertrouwen	62%
Niet zoveel vertrouwen	10%
Helemaal geen vertrouwen	4%
Weet niet / geen mening	4%

Hoeveel vertrouwen heb je in Máxima als koningin?

Heel veel vertrouwen	33%
Redelijk veel vertrouwen	52%
Niet zoveel vertrouwen	7%
Helemaal geen vertrouwen	3%
Weet niet / geen mening	5%

Welke van de onderstaande eigenschappen vind je het best van toepassing op Willem-Alexander? Je kunt drie antwoorden geven.

1. Sympathiek
2. Begaan met de mensen in het land
3. Professioneel
4. Betrouwbaar
5. Gevoel voor humor

* Dit is de top-5. Overige antwoordopties waren: 'echt'/authentiek, deskundig, gezellig, toegankelijk, komt over als een echte koning, niet sympathiek, niet begaan met de mensen in het land, 'gemaakt', niet professioneel, geen gevoel voor humor, niet deskundig, niet gezellig, niet betrouwbaar, niet toegankelijk, komt niet over als een echte koning, anders namelijk..., weet niet/geen mening.

Koningin Beatrix heeft naast een ceremoniële ook een politieke rol. Ze is onderdeel van de regering, ondertekent wetten en heeft regelmatig gesprekken met de minister-president. Als Willem-Alexander straks koning wordt, verandert er in principe niks. Hij heeft wel aangegeven niet afwijzend te staan tegenover een ceremonieel koningschap. De ceremoniële rol bestaat uit lintjes doorknippen, openingen verrichten en staatsbezoek ontvangen uit andere landen.

De rol van koning Willem-Alexander...

Moet alleen ceremonieel zijn	37%
Moet ceremonieel én politiek zijn	56%
Weet niet / geen mening	7%

Willem-Alexander gaat straks als koning 825.000 euro per jaar verdienen, evenveel als koningin Beatrix nu. Een republikeins genootschap vindt dat Willem-Alexander als koning niet boven de Balkenendenorm mag gaan verdienen. Volgens de Balkenendenorm mogen bestuurders in Nederland niet meer verdienen dan 150.000 euro per jaar.

Wat vind jij dat er moet gebeuren met het salaris van koning Willem-Alexander?

Moet 825.000 euro blijven	14%
Moet minder dan 825.00 euro worden, maar meer dan 150.000 euro	44%
Moet 150.000 euro worden	35%
Weet niet / geen mening	7%

Nederland is een monarchie, wat betekent dat er een koning(in) aan het hoofd staat. In een republiek wordt het staatshoofd door het volk gekozen. Een voorbeeld daarvan is de Verenigde Staten.

Moet Nederland een monarchie blijven of een republiek worden?

Monarchie blijven	73%
Republiek worden	20%
Weet niet/ geen mening	7%

Willem-Alexander volgt na 33 jaar Beatrix op. Prinses Amalia zou de volgende koningin kunnen worden als de monarchie dan nog bestaat.

Denk jij dat prinses Amalia nog koningin wordt of denk je dat de monarchie dan niet meer bestaat?

Amalia wordt koningin	71%
Ik verwacht dat de monarchie dan niet meer bestaat	22%
Weet niet/ geen mening	7%

Componist John Ewbank maakte op uitnodiging van het Nationaal Comité Inhuldiging (NCI) samen met artiesten een lied voor de nieuwe koning. De bedoeling is dit Koningslied op 30 april in de Ahoy te brengen, met een rechtstreekse verbinding zodat Willem-Alexander en Máxima het vanuit Amsterdam kunnen volgen.

Heb je het Koningslied van componist John Ewbank gehoord?

Ja 88%

Nee 12%

Gevraagd aan de jongeren die het Koningslied hebben gehoord:

Vind je het Koningslied een goed nummer, of niet?

Een heel goed nummer 2%

Een redelijk goed nummer 18%

Niet zo'n goed nummer 25%

Helemaal geen goed nummer 54%

Weet niet / geen mening 1%

Na massale kritiek op het Koningslied besloot Ewbank het lied in te trekken. Het NCI maakte gisteren bekend toch aan het Koningslied vast te houden, uit waardering voor componist John Ewbank en de artiesten die er aan meewerkten.

Vind je het een goede of een slechte zaak dat toch wordt vastgehouden aan het Koningslied?

Goede zaak 34%

Slechte zaak 50%

Weet niet / geen mening 16%

Het idee is dat heel Nederland het Koningslied meezingt op Koninginnedag.

Ben jij van plan om het Koningslied mee te zingen op Koninginnedag?

Ja, ik ga zeker meezingen 7%

Ik ga misschien meezingen 20%

Nee, ik ga zeker niet meezingen 69%

Geen mening 4%